

„Polski katolicyzm między tradycją a migracją” – Wojciech Sadłoń

Autor opisuje przemiany polskiego katolicyzmu przez pryzmat styku podmiotowości i struktury. Wyraża nadzieję, iż polskie wydanie jego książki przyczyni się do rozwoju realistycznego podejścia w socjologii religii oraz pobudzi dyskusję na temat zmieniającego się katolicyzmu w Polsce. Oryginalna wersja angielska książki ukazała się w 2021 roku w wydawnictwie Routledge.

Tytuł: „Polski katolicyzm między tradycją a migracją”

Autor: Wojciech Sadłoń

Wydawca: Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC,
Obserwatorium Społeczne

Rok wydania: 2025

ISBN 9780367551889

Liczba stron: 245

Przekład z języka angielskiego: Barbara Pomorska

Seria: Socjologia religii

Wydanie oryginalne: Wojciech Sadłoń, *Polish Catholicism between Tradition and Migration. Agency, Reflexivity and Transcendence*, London–New York: Routledge, 1st edition 2021.

Z Wprowadzenia

Wzrost znaczenia religii w globalnej perspektywie ujawnia złożoną naturę aktów wiary. Co więcej, religia ulega przekształceniom w wyniku wyłaniających się dziś nowych form społecznych oraz zmian w naturze więzi społecznych. We współczesnym świecie dynamika religii jako taka stała się wyzwaniem dla socjologów, którzy stawiają sobie za cel jej zrozumienie. Teorie socjologii religii próbują nadążać za przemianami religijnymi, które dokonują się na całym świecie, i wypracowywać kategorie i metody badawcze zdolne do uchwycenia przemian zachodzących w zakresie doświadczenia religijnego i organizacji religijnych. Kulturowane w tradycyjnych i stabilnych społecznościach elementy religii silnie kontrastują z tym, co stanowi trzon wiary dla ponadnarodowych współczesnych „nomadów” oraz sposobów, w jaki czczą swych bogów.

Z tej perspektywy Polska jest jednym z najbardziej monolitycznych i religijnie aktywnych katolickich społeczeństw na świecie. Pod względem liczby katolików Polska jest na jedenastym miejscu na świecie, odgrywając jednocześnie ważną rolę w powszechnym Kościele katolickim. Znaczenie Polski w historii Europy stało się szczególnie wyraziste w osobie polskiego papieża Jana Pawła II, którego postać i życie wciąż wybrzmiewa w światowym katolicyzmie. Sam zakorzeniony w personalizmie, który rozwijał podczas swojej pracy na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie, inspirował życie publiczne oraz sposoby myślenia i odczuwania, czego wyrazem są nie tylko rzesze zaangażowanych religijnie katolików, ale również tacy myśliciele, jak: George Weigel, Richard Neuhaus czy Rocco Buttiglione. Już teraz warto

dodać, że wspomniany personalizm ma wiele punktów wspólnych z socjologicznym podejściem realizmu krytycznego i z pracami Archer, na których opiera się ta książka.

Historia polskiego katolicyzmu zawiera tak wspaniałe rozdziały, jak ruch *Solidarności*, który zapoczątkował długą drogę do upadku komunizmu. Polski katolicyzm odegrał ważną rolę, stając w opozycji do oficjalnego komunistycznego państwa polskiego oraz później, podczas upadku komunizmu w latach 80., a jego ślady można znaleźć również w nie tak odległych czasach na całym świecie, dzięki rozwijającemu się kultowi miłosierdzia Bożego, zapoczątkowanemu przez polską zakonnice – Siostrę Faustynę.

Polski katolicyzm rozrasta się jednak nie tylko przez swoje idee. Przez wieki Polacy emigrowali i osiedlali się w różnych regionach na całym świecie. Obecnie ponad 10 mln polskich katolików mieszka poza granicami kraju; przez setki lat wnosili oni istotny wkład w globalne społeczeństwo w Stanach Zjednoczonych, Francji, Niemczech, Włoszech, Argentynie, Australii, a od niedawna również w Wielkiej Brytanii, Irlandii, Norwegii oraz Islandii. Polskojęzyczne parafie wzbogacają krajobraz Kościoła katolickiego, od Rzymu poczynając, poprzez Europę Zachodnią, aż po Amerykę Północną i Południową.

(...)

Przeczytaj również:

- Transcendencja a socjologia. Rozmowa z ks. Wojciechem Sadłoniem
- Ks. Wojciech Sadłoń: Religia we współczesnym polskim społeczeństwie

